

Šmílův DAF

2. tevet 5770
19. prosinec 2009začátek šabatu: 15:43
konec šabatu: 16:57

Mikec

Časy z Kaluach.net pro týden této sidry
čas tfilin 6:42 | šma jisrael do 8:52 | mincha od 12:19
západ slunce 16:01 | tři hvězdy 16:39

Sidra v číslech

10. sidra v Tóře (z 54), 10. sidra v knize Berešit (z 12), 1 otevřená paraša – nejdelší v celé Tóře, skládá se z 146 vět, 2022 slov a 7914 písmen, neobsahuje žádný z 613 příkazů

Aktuality

8. den svátku Chanuka!

Tento Daf je poslední v tomto občanském roce. Opět zase až sidra Šmot.

Alijot v kostce

Kohen: Dva roky po záchraně číšníka sní Faraón sny, které mu nedokáže nikdo vyložit – jen Josef.**Levi:** Josef vykládá Faraónovi sny o sedmi letech blahobytu a sedmi letech hladu.**Šliší:** Faraón jmenuje Josefa svým místokrálem. Josef se žení s Asnat, s níž má dva syny – Menašeho a Efraima.**Revií:** Nastává hlad a Jákov posílá syny (bez Binjamína) do Egypta pro obilí. Josef bratry poznává, oni jeho ne.**Chamiš:** Josef obviňuje bratry z vyzvědačství. Dožaduje se důkazu jejich poctivosti (Binjamína) a bere si Šimona jako rukojmího.**Šiší:** Setkání Josefa s Binjamínem. Josef se ptá na otce.**Švií:** Josef zahrnuje Binjamína přízní, aby mu později tajně vložil do vaku svůj pohár.**Maftir z druhého seferu:** Chanukové čtení - dary knížat při zasvěcování Miškanu.**Haftara** (1. Královská 7:40-50): Speciální haftara pro druhý chanukový šabat o 10 dalších menorách, které do Chrámu nechal umístit král Šalomoun.

Události roku 2009

Události roku 2009, tak jak jsme je zaznamenali na Doopravdy.cz, počínaje Liebermanovým nástupem a konče švýcarským referendem proti minaretům. Nebyl to zřejmě nijak převratný rok, byť se z jednoho Žida stal novodobý symbol podvodníka (Madoff) a premiér Izraeli (Bibi) se vyslovil pro palestinský stát. V Evropě posílila extrémní pravice, židovská obec si připomněla Maharalovo výročí, celá česká společnost 20 let svobody a Turecko se zřejmě definitivně zřeklo nadstandardních vztahů s židovským státem. Některé věci se opakují pravidelně, a tak mezi letošní momentky patří i palestinské nepokoje a zmrazení výstavby na Západním břehu. Co bylo podle vás židovskou událostí roku?

Svůj názor můžete napsat zde: http://www.dopravdy.cz/judaismus/index.php/Obrázky_týdne

Rabbi Jonathan Sacks: Převleky

Josef se stal vládcem Egypta. Hladomor, který předpověděl, začal. V touze koupit si potraviny sestoupili do Egypta i Josefovi bratři.

Josef byl vládcem celého Egypta a byl to on, kdo prodával obilí všem lidem země. Josefovi bratři přišli a poklonili se mu. Josef poznal své bratry, hned jak je uviděl, ale choval se k nim jako cizí a mluvil s nimi tvrdě. Josef poznal své bratry, ale oni ho nepoznali.

V Tóře se s menšími obměnami opakují některé typické scény. Přitom neexistuje jasné univerzální pravidlo, jak tyto scény vnímat. Například „etuda“ setkání on-ona u studny se opakuje třikrát – Avrahamův sluha Eliezer se potká s Rivkou, Jákob s Ráchel a Moše s Ciporou. Snad se dá říct, že místo setkání není tak důležité. Studny byly tehdy místem setkávání, tak jako dnes návsí, náměstí nebo kavárny. Všimnout si ale musíme Rivčiny aktivity, Jákobovy demonstrace síly a Mošeho citu pro spravedlnost. Chování u studny vůči cizím lidem prozrazuje charakter hrdinů. Jiné typické scény zase jako by naznačovaly opakování určitého tématu. Abychom lépe porozuměli setkání bratrů s Josefem, musíme si všimnout tří již zmíněných epizod První knihy Mojžíšovy, které zde pro pořádek stručně zrekapitulujeme.

První z nich se odehrává v Jicchakově stanu. Praotec je již starý a slepý. Požádal staršího syna, aby mu ulovil zvěřinu a připravil mu oblíbenou pochoutku, dřív než mu požehná. Pak uslyšel, jak do stanu někdo vstoupil. „Kdo jsi?“ ptá se. „Jsem Esav, tvůj prvorozený syn,“ odpovídá mu hlas. Jicchak ale není přesvědčen. „Pojď blíž, ať si na tebe mohu sáhnout, synu. Jsi skutečně Esav?“ „Ano, jsem.“ A Jicchak mu požehná. Synem však nebyl Esav, ale za něj převlečený Jákob.

Ve druhé scéně Jákob uprchl ke svému strýci Lavanovi, kde potkal Ráchel a zamiloval se do ní. Nabídl strýci, že u něho bude sedm let pracovat, aby si Ráchel mohl vzít. Po sedmi letech nadešel den svatby, Lavan uspořádal velkou hostinu, nevěsta vešla k ženichovi do stanu. Ráno se však ukázalo, že Lavan Jákova podvedl. Místo Ráchel byla ve stanu za sestru převlečená Lea.

Ve třetí scéně si nejstarší ze tří synů Jehudy vzal dívku Tamar. Ale zemřel mlád a zanechal po sobě bezdětnou vdovu. Jehuda podle tehdejšího zvyku oženil s Tamar svého druhorozeného syna. I ten však rychle umírá, když nechtěl s Tamar zplodit syna, který by nesl bratrovo jméno. Jehuda se zdráhá dát Tamar třetímu ze synů. Jednou si Jehuda, kterému mezitím zemřela žena, všiml na cestě do

závoje zahalené prostitutky. Zašel k ní, aby se s ní vyspal. Žena si jako zástavu vyžádala Jehudovu pečeť, provázek a hůl. Za tři měsíce se roznesla zpráva, že Tamar je těhotná. Byla obviněná ze smilstva a odsouzena k trestu smrti. Když ji odváděli, požádala o poslední přání. „Otcem mého dítěte je ten, komu patří tato pečeť, provázek a hůl,“ řekla. Jehuda vše pochopil a zrušil trest. Tamar podvedla svého tchána a přiměla ho učinit to, co měl učinit jeho nejmladší syn. Jehuda si myslel, že spí s prostitutkou, ale ona to byla převlečená Tamar.

V tomto kontextu musíme chápat setkání bratrů s Josefem. Muž, kterému se bratři klaní, vůbec nevypadá jako hebrejský pastýř ovcí. Mluví egyptsky. Je oblečen jako egyptský vladař. Na krku má faraonův zlatý řetěz jako odznak moci. Bratři si myslí, že stojí před egyptským princem, a zatím stojí před převlečeným Josefem.

Čtyři scény, čtyři převleky. Co mají společného? Určitě něco velmi závažného. Nejde jen o to, že Jákova, Leu, Tamar a Josefa nikdo nepoznal. On je nikdo nechápal a nikdo jim nenaslouchal. Jicchak měl rád Esava, ne Jákova. Jákob měl rád Ráchel, ne Leu. Jehuda se obával o nejmladšího syna, ne o Tamar. A Josefa bratři nenávidí. Až když se zdá, že jsou někým jiným, upoutají pozornost, o kterou stojí – Jákob získá otcovo požehnutí, Lea manžela, Tamar syna a Josef bratry. Tragédii všech čtyř příběhů stručně vystihuje věta: „Josef poznal své bratry, ale oni jeho ne.“

Mají převleky smysl? Fungují? Krátkodobě jistě ano, ale dlouhodobě ne nezbytně. Jákob dlouho trpěl za to, že Esavovi přebral požehnutí. Lea si sice Jákova vzala, ale on ji nikdy nemiloval. Tamar měla dítě, ale Jehuda „ji už nikdy nepoznal“. A v Josefově případě? Bratři ho sice přestali nenávidět, ale zato se ho začali bát. I když je ujistil, že vůči nim necítí žádnou zášť, stále si mysleli, že jen čeká na otcovu smrt, aby se jim pomstil. To, čeho dosáhneme v převleku, není nikdy láska, po které jsme toužili.

Ve čtyřech příbězích se stalo ale ještě něco jiného. Jákob, Lea, Tamar a Josef sice zjistili, že si nikdy nezískají lásku těch, o které stojí, ale že je s nimi Bůh, což v součtu všeho – stačí. Převlek je pokus ukrýt se – před jinými, případně před sebou. Před Bohem se však nemůžeme a ani nepotřebujeme ukrývat. Slyší naše nářky. Odpovídá na naše nevyslovené modlitby. Slyší nikým neposluhané a utěšuje je. Na konci čtyř příběhů není náprava poškozených vztahů, ale nalezení vlastní identity. To z nich místo sekulárních historek dělá hluboké náboženské příběhy o psychologickém růstu a dozrávání. To co nám říkají, je prosté a hluboké – ti kdo stojí před Bohem, nepotřebují žádné převleky, aby zůstali sami sebou, když stojí před lidmi.